

СТУПІНЬ СТРЕСОРНОГО ПОШКОДЖЕННЯ ТКАНИН ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ТИПУ РЕАГУВАННЯ ТВАРИН

*К. Непорада, І. Скрипник, С. Вакуленко, Т. Петрушанко, Л. Нетюхайло,
В.Корольова, К. Тарасенко, Н. Задоя*

Українська медична стоматологічна академія,
м. Полтава, Україна

Стрес як загальний адаптаційний синдром реалізується з участю нейро-ендокринних механізмів. Є відомості про генетичні та індивідуальні особливості реагування організму на різні подразники.

Мета даної роботи - з'ясувати залежність метаболічних змін в окремих тканинах (пародонт, шлунок, легені), які відзначаються найвищою чутливістю до стресорних впливів, від типу реагування тварин.

Експерименти виконані на 60-и статевозрілих щурах масою 150- 200 г. З метою визначення індивідуально-типологічних особливостей поведінки щурів та прогностичної оцінки їхньої стійкості до стресорних впливів використовували тест відкритого поля. Тварин розподіляли на три групи: активні, середні та пасивні. Емоційно-больовий стрес моделювали за класичним методом О. Desiderata et al. (1974).

Встановлено, що ступінь стресорного пошкодження тканин пародонта максимально виражений у тварин активного типу порівняно з тваринами інших типів. У щурів активного типу спостерігались достовірно підвищення ступеню резорбції альвеолярного відростка нижньощелепних кісток порівняно з тваринами інших типів, про що свідчить збільшення коефіцієнта оголення коренів молярів на 38 % порівняно з контролем. Показники частоти і множинності виразкових уражень шлунка (активний тип - 42,8 % і $1,2 \pm 0,8$; пасивний тип - 16,6 % і $0,2 \pm 0,1$ відповідно) свідчать про те, що максимальна вираженість стрес-синдрому мала місце у тварин активного типу.

Дослідження процесів перекисного окислення ліпідів в тканинах легень при стресі показало, що тварини активного типу відзначаються найбільшим

вмістом ТБК-реактивів, рівнем гідроперекисів, а також найменшими запасами антиоксидантних ферментів в клітинах.

Отже, резистентність тканин до стресорних факторів значною мірою залежить від типологічних особливостей організму.